Ч. 197. Четвер 15 (2) вересня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Із справ краєвих. — Положене в Сербії. — Росийско-японьска війна.)

Найвисшим патентом з дня 11 серпня с. р. скликаний сойм краєвий Галичини з Вел. князівством краківским на день 30 вересня. — Посол на сойм краєвий з сільських громад ясельского повіта, о. Кароль Крементовский, в письмі до Є. Е. п. Маршалка краєвого ґр. Стан. Бадені'ого, зложив свій посольский мандат, подаючи за причину, що недомагає на здоровлю і внаслідок того не міг би брати участи в працях сойму. П. Маршалок краєвий повідомив о тім безпроволочно Є. Е. п. Намістника і просив о скоре розписане доповняючого вибору з ясельского повіта. — Виділ краєвий виготовив вже для сойму справозданє о замкненю рахунків фонду краєвого за рік 1903. Після того справозданя в роцї 1903 було видатку 25,329.536 корон, або в порівнаню з ухваленим буджетом о 1,284.710 корон більше. Доходу було 25,456.675 корон, а в порівнаню з ухваленим буджетом о 1,412.769 корон більше, так що надвишка доходів в касї виносить 128.139 корон. На основі того замкненя Виділ краєвий вносить, аби сойм уділив єму абсолюторию з рахунків за 1903 рік, а касову надвижку переніс до буджету на рік 1905.

В короткім часї має відбути ся коронация сербского короля Петра I, але на то велике торжество кидають тїнь невідрадні відносини політичні і фінансові. З фінансовими клопотами можна би ще дати собі раду, але чим раз більше політичне заворушене в краю не так легко дасть ся спинити. Найгірша річ, що зачинають підносити голови сторонники Обреновичів і грозять лютою местию. Вправді від самих початків правліня Петра I появляли ся поголоски о заговорах, але їх не брали поважно. Однако тепер у властий безпечности в Білгородї починає проявляти ся занепокоєнє. Майже кождого дня надходять до секретарияту короля Петра безіменні листи, повідомляючі єго о намірених замахах. Тайна полїция слїдить очивидно вірогодостойність тих вістий і показує ся, що не всї они видумані і свояки та сторонники династиї Обреновичів дїйстно приготовлюють якусь несподїванку. Найбільше непокоїть та обставина, що всї ті листи писані видко людьми інтелїґентними. Один з таких листів наданий був в Нишу, що уважає ся головним осїдками всїх невдоволених з нинїшного ладу. Король, котрий лично полагоджує цїлу надходячу до него почту, мав візвати по тій справі перед кількома днями префекта полїциї до палати і відбув з ним довшу нараду. Судячи з того, що вже кілька разів відкликувано реченець коронациї і що заряджено всякі можливі средства осторожности, аби день коронациї т. є. 21 вересня с. р. перейшов супокійно, можна здогадувати ся, що дїйстно в Сербії ладить ся потайки якийсь грізний рух против Караджорджевичів. В інтересї Сербії треба би бажати, аби ті побоювания не здїйстнили ся.

З поля росийско-японьскої війни нема і нинї ніяких важнїйших вістий. Здасть ся, обі сторони по незвичайно томлячих напруженях і битвах і при манджурскій слоті лиш з трудом посувають ся наперед. — Як завзята була борба під Ляояном, сьвідчить отсей опис битви кореспондента анґлійскої часописи „Times“, що був при лївій японьскій армії: На самім початку битви дня 30 серпня стало очивидним, що попередні успіхи ґенерала Оку спонукали єго відноситись з малованенем до сили опору Росиян, бо він кинув наперед піхоту без достаточного артилерийского підготовленя. Росияни відкрили огонь картачами з позиций критих. Росийска тактика в часї дводневної битви була така, що ґенер. Оку дорого за неї заплатив. Огонь Японцїв був безуспішний в порівнаню з огнем росийским, що все ставав сильнїйший. По артилерийскій борбі, що про-

---

17)

В КРАЮ ДАЛЯЇ-ЛЯМИ.

(Після Веґенера, Свен-Гедіна і др. зладив — К. Вербин).

(Конець).[1])

Тепер перебули ми найтруднїйшу часть дороги і вже зачинали показувати ся ознаки житя води. Такими ознаками були перший очерет, який ми стрітили серед пустинї і перше біле дерево (тамариск). Я їхав тепер яко передна сторожа через велику і довгу, 33-ту баїру, що виглядала мов висхле русло ріки. На землї видко було слїди заяців і лисів. Відтак показали ся деякі степові ростини і „чїґе“, рід ситника, наконець показали ся знов тамариски, по части сьвіжі гнучкі, по части усохлі. Але на кінци тої баїри на полудни була знов досить висока піскова лава. Позаяк ґрунт тут виглядав так, що можна би в нім докопати ся води, то ми постановили тут лишити ся і копати кервицю.

Іслам і Ирдек взяли ся зараз копати, підчас коли Турду Бай пильнував верблюдів а Курбан збирав топливо. В глубинї неповна півтора метра показала ся вода. Она була майже зовсїм солодка і мала 8 степенів тепла, але виплпвала так поволи, що треба було досить довго підождати, щоби можна було нею обділити ся. Вечером могли вже два наші верблюди до волї напити ся; кождий з них дістав по шість ведер. Ми розложили ся тут тепер табором так вигідно, як лиш могли і розложили велику ватру. Із жердок, що служили за пакункове сїдло, зробили мої люди драбину, що сягала аж до спода ями, з котрої Ирдек черпав воду до ведер. Верблюди випили тепер не менше лиш по девять ведер а два з них навіть по одинайцять і видко було, що они аж ніби здували ся, коли пили. Они очевидячки аж повеселїйшали, бавили ся одні з другими, бігали довкола а відтак напасли ся добре в очеретї.

Послїдний день девятнайцятого столїтя виглядав з рана, коли ще було темно, досить многообіцюючо. На небі сьвітили ся зорї. Але коли ми почали лагодити ся в дорогу, веремя стало знов так само непривітне, як перед тим. Ясні, тихі ночи і хмарні днї з вітрами характеризують зиму і держать студїнь при земли.

Перший день нового року і нового столїтя, 1 сїчень 1900 представив ся сумно для нас. Небо засунуло ся було чорними хмарами і ранної зорї зовсїм не було видко. З рана о 7 годинї було 15 степенів морозу. Одно, що підносило торжественний настрій нового року, було, що наша 38-ма баїра тягнула ся в безконечність і ми могли легко іти єї серединою. Мої люди були вже навіть тої гадки, що то єсть початок степів, які тягнуть ся вздовж ріки Черчен-дар'я. Але і з висших місць на дармо старали ся ми добачити якусь найближшу баїру; они тут мов би вже зовсїм скінчили ся. Цїла будова землї тут нараз зовсїм змінила ся. Море піску виглядало тут зовсїм филясте; филї підоймали ся до висоти домів і ми мусїли що хвиля іти в гору то в долину. Ростин майже зовсїм не було видко ніяких. Здавало ся, що десь далеко на всходї суть якісь балки, але нам не туди була дорога. На полудни був всюди рівномірно високий пісок і лиш денеде піднимали ся вершки надувів мов піраміди. Иноді показало ся ще десь усхле тамарискове дерево, але віддаль межи тими деревами ставала що раз більша. Коли ми остаточно з великим трудом зробили 14 кільометрів, побачили знову невеликий очерет і тамариски з сухим галузєм довкола. Тут стануди ми на ніч.

Коли я дня 2 сїчня 1900 р. досьвіта пробудив ся, настала була вже справдешна зима; падав легонький снїг і піски білїли ся довкола; здавало ся, що то такі величезні заспи снїгові, бо піску нїгде не було видко. Коли ми відтак вибрали ся в дальшу дорогу, було ще всюда біло від снїгу, але вже около полудня всї надуви положені до сонця жовтїли ся як звичайно а по полудни таки всї піски прибрали знову свою звичайну краску. Около 4 год. став снїг знову падати, але тепер таки

[1]) В попередних фейлєтонах лишила ся через похибку двояка форма туркестаньского слова „баїр“: одна більше змінена в дусї нашої мови, женьска форма „баїра“, друга більше зближена до первістного походженя, мужеска форма „баїр“. Консеквентно треба вже держати ся одної форми женьскої - „баїра“, бо се єсть очевидно то саме слово, що загально у нас уживане „баюра“ — невеличка долинка, або не дуже глубока яма напов нена водою. — Слово „балка“, якого ми тут місцями ужили, означає долину на степах.

довжала ся цілий день і в часї котрої Японцї потерпіли були дуже значні страти, ґенерал Оку зі смерком приказав піхотї атакувати. — Японцї мали 160 полевих армат і 60 картачівниць против 48 российских полевих. Новий атак розпочав ся дня 31 серпня о 2 ій годинї рано. Третю японьску дивізию відкинули войска правого российского крила. Пята дивізия борола ся успішнїйше против лївого российского крила. Дротяні загороди перерубали Японцї топорами, але при тім потерпіли страшні страти. Росияни напали они в окопах майже несподївано. Над раном Японцї внаслїдок сильного огня, були примушені знов покинути позициї. О дванайцятій годинї пята японьска дивізия почала знов приступ. В часї атаку японьска піхота ділить ся на громадки по 12 людий. Той атак відбив другий ряд российских укріплень. Третий атак ґен. Оку, розпочатий о 7 ій годинї вечером, також не удав ся, хоч один баталіон дійшов до российских окопів. Слїдуючий атак був назначений на ніч, але показав ся непотрібним, бо ґен. Куропаткін велїв очистити другу оборонну лінію. Всї ті атаки коштували Японцїв до 10.000 людий, не числячи армії Курокого, що борола ся осібно. До неволї забрали Японцї лиш 7 людий. Ще значнїйші страти потерпіли Японцї в борбі о сам Ляоян. В покинених ровах российскі і японьскі трупи лежали одні на других. Дня 1 вересня війска відпочивали. Хибно думали, що тепер прийдуть лиш легкі борби з задною сторожию. День відпочинку був ужитий на то, щоби стягнути резерви. Слїдуючого дня о 9 ій годинї рано армія ґен. Оку знов розпочала борбу. Перед ґен. Оку і Нодзу була нова лінія российских позиций, що розтягнула ся на 19 кільометрів. Российскі окопи тягнули ся з заходу від зелїзницї на полудневий всхід від міста через передмістя і села. На горбах на правім крилї була уміщена российска артилерия. Пята японьска дивізия старала ся обійти Росиян, між тим як ціла артилерия третої дивізиї і 15 сантиметрові пушки відкрили огонь з центра. Четверта японьска дивізия рушила на захід від зелїзницї, а дві другі дивізиї наступали прямо на Ляоян. Японьска піхота, що дістала ся в страшний артилерийский огонь, була відбита. Ґен. Штакельберґ пробовав против пятої японьскої дивізиї іти приступом, але той атак не удав ся. Видко було, як безнастанно відходили российскі поїзди. Досьвіта Японцї розпочали сильну артилерийску пальбу. Загальний приступ був назначений на день 3 вересня. Ранний атак не удав ся. Від 9-тої до 10-тої години вела ся незвичайно сильна борба артилериї. Атак о 10-тій годинї також розбив ся о российскі укріплення, лише пята дивізия передерла ся на передмістє, але тут потерпіла величезні страти. — Відтак розпочала ся знов скажена борба артилериї. В ночи Росияни ще держали ся в окопах, мимо того, що їх артилерия вже відійшла. Дня 4 вересня, по пятидневній борбі, удало ся вкінци Японцям заволодіти зелїзничим мостом о 3 ій годинї рано, але ґен. Куропаткін відійшов вже о $1^1/_2$ годинї рано з послїдними відділами российских войск.

Новинки.

Львів дня 14 го вересня 1904.

— Перенесеня. Ц. к. Дирекция почт і телеграфів перенесла контрольора почтового Альбина Теслюка з Бродів до Кракова.

— Розділ інспекцийних округів шкільних. П. Міністер віроісповідань і просьвіти затвердив такий новий поділ інспекцийних округів ц. к. краєвих інспекторів шкіл, почавши від шкільного року 1904/5: а) І інспекцийний округ краєвого інспектора шкільного Ів. Левицкого обіймає отсї заведеня: ґімназиї руску у Львові, IV разом з рівнорядними відділами у Львові, дальше в Станиславові І і II в Коломиї, в Бучачи, в Бережанах; женьскі лїцеї у Львові: пп. Загурскої і Дітнерівної, женьску середну школу з ґімназияльним пляном наук Зофії Стшалковскої у Львові; б) II інспекцийний округ краєвого інспектора шкільного дра Людоміла Ґермана обіймає: ґімн. сьв. Анни, сьв. Яцка, III і IV в Кракові, дальше в Подґужи, Н. Санчи, Бохни, Вадовицах, в І і II в Тарнові, Н. Торзї, прив. ґімн Єзуїтів в Бонковичах під Хировом, прив. женьскі школи з ґімназияльним пляном наук Тшасковского і Сгажиньскої в Кракові, прив. жень. шк. середну в Тарнові, жень. лїцей Каплиньскої в Тарнові і жень. лїцей Уршулянок в Тарнові; в) III інспекцийний округ краєвого інспектора шкільного Ем. Дворского обіймає: ґімн II і V у Львові, дальше в Золочеві, Бродах, Стрию, Дрогобичи, Самборі, Дембіцї, Ярославі, вкінци І і II в Ряшеві; г) інспекцийний округ краєвого інспектора шкільного дра Фр. Майхровича обіймає: ґімназиї III разом з рівнорядними відділами у Львові; І і II в Перемишли; в Яслї, Сяноцї, І і II в Тернополи; прив. жень. шк. ґімн. з правом публичн. у Львові; прив. жень. шк. ґімн. Ґольдблят-Каммерлїнґ у Львові, руский женьский лїцей в Перемишли; женьс. лїцей п. Ґільдової в Перемишли, женьс. лїцеї пп. Недзялковскої і Ольги Філїппі у Львові.

— Доповняючий вибір одного посла на сойм краєвий з виборчого округа міста Львова відбуде ся в четвер, дня 15 с. м. від 9-ої до 1-ої години рано і від 3-ої до 6-ої по полудни в шістьох салях львівского маґістрату. Доси виринули дві кандидатури на той мандат, іменно: дра Ів. Дилевского, віцепрезидента висшого суду краєвого у Львові і дра Стан. Ґломбиньского, професора львівского унїверситету.

— Арештоване дезертира. Тамтої ночи арештувала львівска полїция дезертира 30 пп. Петра Яцишина.

— Водонос мілїонером. В Яссах, в Румунії, цїлий свій вік носив воду на передмістях Ґермон Зеліґ. Сими днями одержав він рекомандоване письмо з Філядельфії в Америцї з урядовим повідомленєм, що один з его свояків, богатий реставратор, помершиий перед кількома тиждями, установив его своїм одиноким наслїдником. Спадщина виносить 380.000 долярів, що на корони винесе

на добре; настала була справдешна заметіль, від котрої аж потемніло і ми стали шукати місця, де би можна було привязати верблюди. Наконець на полудни, може на 2 кільометри далеко показала ся якась точка; туди мусїли ми конче зайти. Ми ішли добру годину серед темної ночи, аж наконець станули коло тамариків, де вже знайшли подостатком топлива.

Верблюди були тепер так змучені, що ми мусїли їм дати один день спочити. В глубинї звиш одного метра докопали ся ми води, що була трохи гіркава. Через цїлий день падав густий пластовець; люди їздили в подальші сторони шукати, чи чого не знайдуть, а коли вже було змеркло ся, вернув Турду-Бай з двома верблюдами, що привезли богато сухого топлива. Снїгом сипало аж до пізного вечера.

В ночи настала була велика студінь; було аж 30 степенів морозу. Над раном попустив мороз і о 7 год. було вже 27 степенів морозу. Ну, то вже таки трохи за холодно, коли приходить ся убирати ся, бо я спав завсїгди розібраний і лиш в хатї. А вже найприкрійше мити ся і убирати ся, коли з переду від огню буває 30 степенів тепла а із заду 30 степенів морозу. В ночи падав також густий снїг і над раном так мене був засипав, що Іслам мусів мене лопатою розкопувати і обмітати мітлою з очерету. Але за то снїг причинив ся до того, що менї було тепло спати в моїй міховій постели; я анї трошки не чув того, що на дворі така студінь.

Снїг падав відтак через цїлий день, а хоч мороз обнизив ся був до 13 степенів, то таки студінь добре нам допікала, бо вітер дув нам просто в очи. Наконець станули ми в 43 ій баїрі, хоч там не було й слїду якогось топлива. Ми мали ще лиш пів набору з нашого запасу, але що всї були страшно померзли, треба було его ужити. Цїлу ніч на 5 січня сипало густим снїгом і зрана навіть то місце, де горів наш огонь, було вкрите снїгом; ми мусїли наші річи випорпувати із снїгу. Навіть верблюди лежали засипані в снїгу. Коли впаде малий снїг, то звичайно топить ся в місцях положених до сонця; коли тодї подивити ся в сторону від полудня до півночи, то видко всї надуви білі, коли же дивити ся в сторону як на північ, то видко лиш жовті піски. Тепер же всюди було так біло, що аж не можна було дивити ся. Я і всї мої люди мали дляго темні очиці від снїгу. Надуви виглядали тепер мов гори вкриті снїгами, а воздух був такий чистий як горах в погідні днї. Тонесенькі іголки снїгу падали так густо, що на віддаль одного кільометра не можна вже було нїчого добачити.

Снїг був взагалї дуже догідний для нашого походу, бо місце, де він стикав ся зі снїгом, було значно твердше. Іменно же вершки надувів були так тверді як лід, а на стрімких спадах треба лиш було поставити ногу, а зараз сунула ся в долину крига на яких 20 квадратових метрів велика. Тепер навіть найсильнїйший вихор не здув би був піску.

Місце, де ми тепер ночували, було найгірше зі всїх доси, бо то була лиш яма в мори піску. Студінь була велика а вихор не дав заснути. Над раном було 24 степенів морозу. На другий день ледви около 10 год. Ми огріли ся на стілько, що могли іти дальше. З вершка одного надуву відкрив я потішаючу для нас річ. Крізь дальновид побачив я якісь чорні пнї на полудневім всходї; то був мертвий ліс. Ми пішли зараз туди і під вечер розложили ся табором серед великої маси усохлих осик.

Мої люди, що були вже дуже пригноблені, набрали тепер нової відваги і охоти та взяли ся рубати дерево. Один пень, що стояв таки зараз коло нашого табору і був за грубий, щоби его рубати, они підпалили его і він горів мов величезна смолоскипа і осьвічував ярким сьвітлом біле поле пустинї. Якусь дуплаву осику поклали они на огонь а полумінь, що її борзо обняла, бухала з неї мов би з якоїсь величезної рури. Великий стовп диму піднимав ся до місяця, котрий тепер по довшім часї показав ся знову з поза хмар. Мої люди перехитрили сего вечера нічну студінь; они викопали собі ями в піску, нагорнули до них грани і присипали їх знову та полягали на них. Верблюди вже від двох днїв не діставали їсти а пси діставали лиш хлїб.

Дня 8 січня мали ми вже видобути ся з пустинї. Коли ми вибирали ся в дальшу дорогу, сказав я людем, що ми сеї ночи будемо ночувати над рікою Черчен дар'я. Ми не брали топлива, бо виділи всюди перед собою сухі пнї; але їх робило ся щораз менше і при послїдним ми таки набрали топлива на одного верблюда. Коли ми опісля станули на вершку одного високого надуву, побачили перед собою темню смугу на овидї. То були лїси Черчен дар'я.

Ми ішли ще годину, аж зайшли до тамарискових горбів. Тут вже піски нараз скінчили ся, а ми увійшли в густий тамарисковий гай; тамариски росли тут так густо, що ми ледви могли межи ними перейти. За чверть години дійшли ми до гостинця, що веде з Черчена до Лоп-нор (славного, бо одинокого в своїм роді, вандруючого озера), а на котрім побачили в снїгу сьвіжі слїди корое і овець. Ми ішли тим гостинцем аж до місця, де він доходить до ріки і тут на невеличкім горбі розложили ся табором, з котрого могли видїти широку на 100 метрів вкриту ледом ріку Черчен-дар'я. Тут серед величезних дерев аж любо було дивити ся на красну країну довкола. А вже найлїпше було то, що наші шість верблюдів і кінь могли собі тепер залїзти в очерет, видержавши так славно пробу. Мої люди аж не могли досить надивувати ся, що я міг так докладно, бо майже на один „ґуляч" (сяжень) обчислити віддаль і казали, що готові би тепер не надумуючись анї хвильки іти всюди зі мною.

звиж півтора міліона. Щасливий Зеліг виїхав вже до Америки, аби обняти наслїдство.

— Осторога перед зарібковою еміґрацією до Америки. В редакциї Американьскої „Свободи" був недавно чоловік, що перейшов за роботою держави Новий Йорк, Пенсильванію, Огайо і Вест Верджінію. Він казав, що всюди біда, роботи, нема. Нехайже нїхто, коли не має запевненої роботи не вибираєсь до Америки на слїпо, бо стратить дармо гроші і верне назад. Пускайтесь за роботою лиш тодї — пише „Свобода" — коли маєте бодай яку таку певність від знакомих, що роботу дістанете.

— Дики. З Бобреччини пишуть: В тутешних лїсах коло Старого Села, Лопушни, Суходолу, Гутиска, в добрах Романа гр. Потоцкого, появили ся в небувалім числї дики, які вганяють цїлими чередами і нищать в страшний спосіб поля, головно бараболї. Ґр. Роман Потоцкий поручив побережникам стріляти дики, аби не робили шкоди.

— Згубила гроші у воздусї. В селї Перлаків на Угорщинї відбував ся торг, на котрім одна жінка продала корову за 240 корон. Гроші завязала в платок, а для дїтий купила три воздушні бальони і привязала їх до платка з грішми. Нагло бальони вихопились бабі з рук і піднесли ся у воздух. Даремно жінка підскакувала за ними, даремно кидала за ними палицями. Прийшли й жандарми і пробували стріляти до них, та всьо не помагало. Бальони весело підношали ся все висше і висше, аж вкінци зовсім щезли з овиду. З ними пропали також гроші за корову.

Господарство, промисл і торговля.

— В Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер" видано в серпни с. р. 30.203 важних поліс з премією 259.013 К; разом від 1 січня до 31 серпня с. р. видано всїх 118.924 важних поліс з премією 1,085.974 К. Попередного року за той сам час було 90.507 важдних поліс з премією 837.698 К; сего року отже о 28.417 поліс і 248.272 К премії більше.

Инші приходи Товариства (з купонів, додатків до поліс, провізиї реасекурацийної і т. д.) виносять 108.658 К; разом мало Товариство до кінця серпня 1,194.632 К приходів.

Пожарів було більше, як попередних лїт, і задля посухи прибрали дуже великі розміри; більші пожари діткнули нас: в Волощинї пов. Бобрецкого 29 шкід, в Бібрцї 12 шкід, в Тишківцях пов. Городеньского 10 шкід, в Рожнї тові повіта Долиньского 3 пожари 46 шкід, в Гаврилівцї повіта Надвірняньского 3 пожари 15 шкід, в Якманичах повіта Перемиского 15 шкід, в Полоничах пов. Перемишляньского 12 шкід, в Якторові тогож повіта 15 шкід, в Рівчици пов. Равского 12 шкід, в Якимчицях пов. Рудецкого 35 шкід, в Гошанах тогож повіта 3 пожари 12 шкід, в Сікерчицях пов. Самбірского 2 пожари 10 шкід, в Пискоровичах повіта Ярославского 2 пожари 59 шкід, (від половини липня с. р. до кінця серпня зголошено 687 шкід). Разом від 1 січня по конець серпня було 1563 шкід і всї уже злїквідовані, 540 вже виплачено, а 23 відшкодовань на разї з причин правних вздержано.

Сума всїх 1563 шкід разом з коштами лїквідациї виносить загально 946.597 К з того 484.411 К припадає на реасекурацию а 462.186 корон лишаєсь на власний рахунок Товариства.

В роцї 1903 до кінця серпня було 116 шкід на 639.520 корон.

Мимо многих шкід виплатило Товариство (на основі рішення Ради надзираючої) 30 відшкодовань в дорозї ласки в сумі 11.425 корон, хоть правно могло виплати відмовити.

Фонди Товариства виносять з кінцем серпня 1,104.958 корон, а зложені суть в цїнних паперах і вкладках.

— Цїна збіжа у Львові дня 13 вересня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·75 до 9·25; жито н. 7·— до 7·25; овес 7·— до 7·25; ячмінь пашний 6·25 до 6·50; ячмінь броварний 7·25 до 7·75; ріпак 10·40 до 10·60; льнянка —·— до —·—; горох до варення 8·50 до 9·50; вика 5·75 до 6·25; бобик 6·25 до 6·50; гречка 9·50 до 10·—; кукурудза нова 8·10 до 8·40; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 75·— до 80·—; конюшина біла 55·— до 60·—; конюшина шведска 55·— до 65·—; тимотка 24·— до 28·—.

Місце, де ми станули над рікою, лежить на 285 кільометрів від того над Тарімом, звідки ми вийшли. Так отже удало ся менї перейти в поперек через широку пустиню Черчен і то без великої страти, бо погиб лиш один верблюд а другі лишили ся всї здорові. Найвисші піски мали ми на півночи, але найтяжші на полудни, бо справдешне море пісків, котре можна було обійти.

Ирдек пішов зараз шукати, чи не роздобув би чого, і дійстно придибав якогось пастуха, що був цїлий від голови до ніг зашитий в баранячих шкірах. Пастух побачивши так несподїваного гостя в своїм тихім лїсї, аж не знав, що з ним діє ся. Але ми борзо з ним познакомили ся і стали добрими приятелями. Він продав нам одну вівцю, а вечером прийшов ще до нас зі збанком молока. Великі снїги з послїдних днїв наробили єму великої біди, він не мав де попасти своїх 400 овець та й кілька штук ще було єму замерзло. Тоту лїсисту сторону називав він „Кевґ-ляіка" („широке місце повени") Ріка була вже від 20 днїв замерзла і буває около півтретя місяця вкрита ледом.

За два днї зайшли ми до міста Черчена, котре я знав вже з давнїйших моїх подорожий. На мою радість довідав ся я, що місяць тому назад став беком в Черченї не хто инший, лиш мій давний приятель з Капи Моллах Токтаметбек. Ми пішли до єго дому і він приняв нас дуже сердечно. Був то 72 лїтний, дуже сумпатичний і любий старик, котрий своїм видом робив вражінє аристократа. Він запросив нас зараз до своєї хати.

Жителїв Черченї було тепер яких 500 родин. Межи ними спочивали ми аж до 15-го січня, бо й наші люди і зьвірята потребували дуже відпочинку. До нас доходила заєдно чутка про якісь засипані в пустини міста і скарби, особливо же про якесь місто, що мало лежати на 170 кільометрів на захід від Черчена. Але хоч і скілько я допитував ся у місцевих людий, не умів менї нїхто нїчого певного сказати. Люди мабуть бояли ся, що ми готові туди піти і забрати все золото, що на їх думку знаходить ся у великій скількости під пісками, але рівночасно вірили они й в то, що в тім старім містї живуть духи пустинї і она після їх волї зміняє своє місце. Один чоловік розповідав, що він ходив над ріку Андере-терем і видів там високу на 15 сяжнів вежу із синього фаянсу; але тота вежа так якось несамовито виглядала, що він не міг зважити ся зайти до неї. Коли він опісля успокоїв ся і постановив зайти до неї і шукати там золота, вежа вже десь була щезла. Він длятого не хотів мене туди повести, бо був кріпко о тім переконаний, що вежа вандрує по пустини і нїхто не годен єї відшукати.

Сторона межи Черченом а Андере була одною з тих немногих у всхіднім Туркестанї, де я ще не був і я длятого постановив туди вибрати ся, хоч то розходило ся о 340 кільометрів тяжкої дороги. Я лагодив ся вже в дорогу, але заким ще вибрав ся, діждав ся в Черченї великої радости. Рано дня 13 січня прийшов був один із зимових джіґітів (післанців) консуля Муза, той сам чоловік, що в 1896 р. служив менї в Хотанї за товмача у Хінців. Він приніс повну почтову торбу всїляких листів і ґазет з моєї вітчини і я мав тепер що читати. Як Музї удало ся так легко мене знайти, се для мене ще до нинї загадкою. Була така умова, що післанець має через Аксу іти до Льоп-нор, але Муза сказав, що він „прочуває", що я в полудневій сторонї краю. Іслам же казав, що Муза має в Черченї любку і хотів би по дорозї навідати ся до неї. Благослови єї Боже, коли то я через ню дістав мою почту.

Телеґрами.

Відень 14 вересня. Wiener Ztg. оповіщує патент цїсарский скликуючий сойми: Каринтиї і Шлезка на 19 с. м., Сальцбурґа і Австриї долїшної на 20 с. м., Гориції і Істриї на 21 с. м., Стириї і Morави на 26 с. м., Країни на 27 с. м., Галичини і Форарльберґа на 30 с. м., Австриї горїшної на 3 жовтня, Чех і Дальматиї на 6 жовтня і Буковини на 10 жовтня. Скликанє соймів Тиролю і Триєсту застережено на пізнїйший речинець.

Відень 14 вересня. Кн. Фердинанд болгарский від'їхав вчера вечером до Ебенталь.

Париж 14 вересня. Тутешна праса доносить, що Алексієв подав ся до димісиї.

Льондон 14 вересня. Morning Post доносить з Чіфу: Після наспівших сюди вістий ґен. Засулич, що з 5000 людий був на полудне від ріки Гун, дістав ся разом з 3000 людий до неволї японьскої. Засулич тяжко ранений. Ґенерали: Зарубаєв, Кондратович і Більдерлінґ здержали похід Курокого.

Льондон 14 вересня. Daily Mail довідує ся з доброго жерела в Копенгазї, що цар мав одержати від ґенерала Штесселя рапорт, в котрім Штессель висказує надію, що зможе боронити ся в Порт-Артурі ще три місяцї.

Петербург 14 вересня. (Урядово). Ґенерал Куропаткін телєґрафував до царя дня 12 с. м.: Я не одержав нїяких справоздань о битвах в дни 12 с. м. Неприятель не показує великої рухливости. На полудне від місцевости Бянїпу, в віддаленю 36 кільометрів на полудне від Мукдену, замічено табор японьского войска.

Сан Франціско 14 вересня. Японьский консуль запротестував против того, аби росийский корабель „Лена" задержав ся довше як 24 години в тутешнім порті. Вашинґтоньске правительство зажадало телєґрафічного справоздання о часї приїзду „Лени" до порту і о станї кітлів корабля і аж відтак видасть своє рішенє. Начальник порту заявив, що не допустить до ревізиї „Лени" японьским консулем. Та справа обходить виключно Сполучені Держави і Росию і не можна допустити, аби мішала ся сторона третя.

Поїзди льокальні.

Приходять до Львова.

З **Брухович** 6·42, 7·30, 11·45 рано, 3·00, 4·30 і 5·03 по полудни, 7·54 і 8·59 вечером (до 11/9 вкл.)

З **Янова** 8·20 рано, 1·16, 4·45 по полудни, 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в недїлї і сьвята).

Зі **Щирця** 9·35 вечером (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).

З **Любіня** вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлї і сьвята).

Відходять зі Львова.

До **Брухович** 5·48 рано, 9·30 і 10·50 перед полуднем, 1·05, 3·35 і 5·05 по полудни, 7·05 і 8·04 вечером (від 8/5 до 11/9 вкл.)

До **Янова** 6·50 рано, 9·15 перед полуднем (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1·35 по полудни (від 15/5 до 31/8 в недїлї і сьвята, 3·18 по полудни (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 по полудни.

До **Щирця** 1·45 по полудни (від 1/6 до 11/9 вкл в недїлї і сьвята).

До **Любіня** вел. 2·15 по полудни (від 15/5 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Видання

Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітей 50 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірош: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор Зьвірята домашні 80 с. Приятелі дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цїлком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видання без образків.

***Молитвенник народний** 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. А. Кельнер**: Коротка істория педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки руської мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олїмпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с ***А. Глодзінський**: Огород шкільний 1 К. 20 с **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки з історії Руси-України.** 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с ***Марта Борецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покаране Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлїйскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до біблїотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарни Наукового Товариства імени Шевченка, ул Чарнецкого ч. 26. і в книгарнї Інститугу Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).